

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

**ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΣΤΟΥΣ
ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ**

Γνωστικό Αντικείμενο: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ

Ημερομηνία Εξέτασης: 19 Νοεμβρίου 2021

ΛΥΣΕΙΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ – ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Κυρίαρχος κειμενικός τύπος: Περιγραφή

Γίνονται δεκτά τρία (3) γλωσσικά στοιχεία από τα παρακάτω με αντίστοιχα παραδείγματα από τον πίνακα.

Γλωσσικό στοιχείο	Παράδειγμα
Ρήματα που φανερώνουν συμπεριφορές, δράσεις, κίνηση, συνήθειες, λειτουργίες, χρησιμότητα περιγραφόμενου ή δημιουργούν παραστατικότητα	χτίζει, τραβά, σκίζει, δέρνει, χτυπά, θάφτει, θα καπνίζει
Λέξεις και φράσεις σκέψων και συναισθημάτων, προσωπικών σχολίων και κρίσεων	Θέλω να ..., Ξέρω ...
Ρήματα σε χρόνο Ενεστώτα	Θέλω, ξέρω, φιλεί, είναι, τραβά, σκίζει, δέρνει, χτυπά, θάφτει
Ενεργητική φωνή (σε σχέση με το περιγραφόμενο αντικείμενο)το φιλεί, ... τραβά..., σκίζει..., ... δέρνει..., ... χτυπά..., ...θάφτει..., θα καπνίζει...
Επιθετικοί προσδιορισμοί (επίθετα, παθητικές μετοχές)	πράσινη, μεγάλη, πλούσια, πλατύ, πρόσχαρο, ανοιχτή, κρινόσπαρτη, ατέλειωτη, χέρσα, νησικό, χιλιοπατημένη, διψασμένο
Τοπικά επιρρήματα και τοπικοί προσδιορισμοί	γύρω, εκεί στην αυλή/ στη χώρα
Τροπικά επιρρήματα και τροπικοί προσδιορισμοί	σκληρά στη σιωπή/ στη μοναξιά
Φράσεις με προθέσεις/ εμπρόθετοι προσδιορισμοί	με τα παλάτια/με μια βρυσούλα στην αυλή/στη χώρα/στη μοναξιά/στη σιωπή
Αριθμητικά επίθετα	ένα..., δυο..., μια...
Προσωποποίηση	το κύμα το φιλεί
Μεταφορές	πρόσχαρο ακρογιάλι/πλούσιο δρόμο/ σκληρά τη δέρνει/σκίζει μια χέρσα απλοχεριά/ο λίβας τη χτυπά/ το κύμα το φιλεί/Μια στράτα χιλιοπατημένη/ θάφτει στον κουρνιαχτό/ η γωνιά του θα καπνίζει
Υπερβολή	Μια στράτα χιλιοπατημένη
Επανάληψη	Δεν θα το χτίσω ...
Υποκοριστικά	σπιτάκι, ραχούλα, βρυσούλα
Σύνθετες λέξεις	χιλιοπατημένη, πρόσχαρη, κρινόσπαρτη, ακρογιάλι, απλοχωριά, αγριοκαίρι, πεζοδρόμος
Δομή πρότασης Υ-Ρ-Κ, με διεύρυνση στα συνδετικά ρήματα	κρινόσπαρτ' είναι η αμμουδιά του
Επαυξημένες/Σύνθετες προτάσεις	Θέλω να χτίσω ...ραχούλα.../Ξέρω ...τους κήπους. Μια στράτα... κουρνιαχτό./ Εκεί το σπίτι μου... στην αυλή.
Παρατακτική σύνταξη με συμπλεκτικούς συνδέσμους («και», «κι»)	...και στη σιωπή.../... και τους κήπους.../...και ο λίβας τη χτυπά...
Ασύνδετο σχήμα	Θέλω να χτίσω ...ραχούλα... 1 ^η στροφή Ξέρω ... η αμμουδιά του. 3 ^η στροφή Ατέλειωτη ...αγριοκαίρι 4 ^η στροφή Μια στράτα ... κουρνιαχτό. 5 ^η στροφή

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

A – 2

B – 3

Γ – 2

Δ – 1

E – 2

ΕΡΩΤΗΣΗ 3.1

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γ

ΕΡΩΤΗΣΗ 3.2

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

1– K

2– K

3– A

4– A

5– K

ΕΡΩΤΗΣΗ 4.1

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δ, Γ, Β, Α

ΕΡΩΤΗΣΗ 4.2

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γίνονται δεκτά δύο (2) στοιχεία από κάθε κατηγορία.

Παραγωγικά στοιχεία:

ένταση φωνής, τόνος φωνής, επιτονισμός, ρυθμός ομιλίας, παύσεις

Εξωγωγικά στοιχεία:

εκφράσεις / μορφασμοί προσώπου, βλέμμα, χειρονομίες, ενέργεια, στάση, κίνηση/απουσία κίνησης σώματος, στοιχεία εξωτερικής εμφάνισης προσώπων

ΕΡΩΤΗΣΗ 5

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γίνεται δεκτή μία (1) σειροθέτηση από τις παρακάτω :

5 – 7 – 4 – 2 – 3 – 6 – 1

7 – 5 – 4 – 2 – 3 – 6 – 1

5 – 7 – 4 – 2 – 3 – 1 – 6

7 – 5 – 4 – 2 – 3 – 1 – 6

ΕΡΩΤΗΣΗ 6.1

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γίνονται δεκτές απαντήσεις που αναφέρονται: στο διαχωρισμό σε παραγράφους, στη χρήση ποικίλων χρονικών συνδέσμων, στο διαχωρισμό που αφορά τα λόγια των ηρώων από τα λόγια του αφηγητή (χρήση ευθύ - πλάγιου λόγου), στη χρήση σημείων στίξης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 6.2

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γ

ΕΡΩΤΗΣΗ 6.3

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γ

ΕΡΩΤΗΣΗ 7.1

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ορθή ομαδοποίηση:

Α'-Β' τάξεις: 4, 8, 9

Γ'-Δ' τάξεις: 1, 3, 5

Ε'-ΣΤ' τάξεις: 2, 6, 7

ΕΡΩΤΗΣΗ 7.2

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Α'-Β' τάξεις: 2

Γ'-Δ' τάξεις: 1

Ε'-ΣΤ' τάξεις: 3

ΕΡΩΤΗΣΗ 8

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ορθή αντιστοίχιση δραστηριότητας – στόχου – παιδαγωγικής προσέγγισης:

1 – Γ – iv

2 – Α – iii

3 – Β – i

4 – Ε – ii

ΕΡΩΤΗΣΗ 9.1

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γίνονται δεκτές απαντήσεις στις οποίες αναγνωρίζεται ότι:

- Η εκπαιδευτικός Α στοχεύει στην κατανόηση του ρόλου/της λειτουργίας των πολυτροπικών στοιχείων ή και κειμενικών συμβάσεων της διαδικτυακής διαφήμισης.
- Η εκπαιδευτικός Β στοχεύει στην κριτική διερεύνηση/αξιολόγηση και αναδόμηση του τρόπου με τον οποίο συγκεκριμένες γλωσσικές επιλογές και πολυτροπικά στοιχεία (σημειωτικές επιλογές) διαμορφώνουν ποικίλες/διαφορετικές οπτικές [αντιλήψεις, απόψεις, θέσεις] ή και στερεότυπα σε σχέση με συγκεκριμένη πρακτική.

ΕΡΩΤΗΣΗ 9.2

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

2, 5, 6, 8

ΕΡΩΤΗΣΗ 10.1

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

2

ΕΡΩΤΗΣΗ 10.2

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γίνονται δεκτές απαντήσεις για έννοιες που συνδέονται με:

θέμα, πληροφορίες, περιεχόμενο, νοήματα, ιδέες, κεντρική ιδέα, πλαίσιο-συγκείμενο, πομπός-αποδέκτης, σκοπός/επιδίωξη, είδος λόγου, χώρος δημοσίευσης, προθετικότητα, ύφος, βασικές έννοιες, λεξιλόγιο/λεξιλογικές επιλογές, στάση/οπτική συγγραφέα, αξιολόγηση, κριτική, προσωπική άποψη, τοποθέτηση συγγραφέα ή και αναγνώστη/αναγνώστριας, συνδέσεις-συγκρίσεις.

ΕΡΩΤΗΣΗ 10.3

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η επεξήγηση που δίνεται να παραπέμπει σε δύο (2) από τα παρακάτω:

- κεντρική θέση του κειμένου στη γλωσσική διδασκαλία,
- αξιοποίηση ποικιλίας κειμένων και πηγών,
- εξέταση της λειτουργίας κειμένων, κειμενικών ειδών και τύπων σε πλαίσιο,
- διακειμενικές συνδέσεις,
- σύγκριση, συνεξέταση, αντεξέταση και αντιπαραβολή κειμένων,

- κριτική διερεύνηση θεμάτων/ζητημάτων εντός κοινωνικών/ιστορικών πλαισίων,
- προβολή και εξέταση διαφορετικών οπτικών,
- εξέταση του πώς η γλωσσική δομή συμβάλλει στην κατασκευή νοημάτων,
- αναδόμηση νοημάτων.